

NR 01/130 STYCZEŃ 2022

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

AKTUALNOŚCI

**PESA
zakończyła
dostawy**

»» str. 2

ROZMAITOŚCI

**Cały świat
patrzy na Pekin**

»» str. 8-9

SPACERY PO REGIONIE

**Poznajmy
zabytki Pilicy**

»» str. 6-7

30. Finał WOŚP

»» str. 4-5

Jedźmy razem

Pierwszy miesiąc nowego roku już prawie za nami. Przypadać trzeba, że informacje docierające zewsząd, tak z kraju jak i ze świata, mogą napawać niepokojem. Kolejna fala pandemii, szalejąca inflacja, napięcia na granicach – z pewnością nie są to powody do optymizmu. Ale nie warto popadać w rozpacz i smutek.

Pamiętajmy, że wokół nas dzieje się wiele dobrego i pozytywnego – wystarczy spojrzeć na rzeczywistość z innej perspektywy. Przykładem może być Jerzy Owsiak, który z nieustającym entuzjazmem, już po raz trzydziesty poprowadzi Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Swoją energią zaraża tysiące wolontariuszy, którzy poświęcają swój czas i w środku zimy kwestują na ulicach w szczytnym celu. Podobnie będzie w niedzielę 30 stycznia, kiedy to prowadzona będzie zbiórka pieniędzy na diagnostykę i leczenie wzroku u dzieci. W takiej orkiestrze nie może oczywiście zabraknąć tramwajowego akcentu. Więcej na ten temat można przeczytać na stronach 4 i 5.

Przed nami luty, kiedy w naszym województwie dzieci będą miały ferie, czas zimowego wypoczynku. Być może w wyjazdowych planach warto uwzględnić wycieczkę do pięknej Pilicy, na którą zapraszamy w tym wydaniu (str. 6 i 7). Mamy też niespodziankę dla najmłodszych, dla których przygotowaliśmy rysunkową zabawę pod nazwą „Pokoloruj tramwajowy świat”. To nowość na naszych łamach – co miesiąc na ostatniej stronie będziemy udostępniać nową kolorówkę, przygotowaną specjalnie dla naszego wydawnictwa.

W styczniowym numerze nie brakuje bieżących informacji dotyczących działalności spółki Tramwaje Śląskie. Wśród nich jest oczywiście raport z prac modernizacyjnych prowadzonych w ramach unijnego projektu w miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Szczegóły na str. 3. Życzę Państwu miłej lektury. Niech choć na chwilę pozwoli się ona oderwać od codzienności.

Bolesław Knapik
Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

PESA zakończyła dostawy

Fot. PESA Bydgoszcz SA

We wtorek 25 stycznia 2022 roku zakończyła się procedura odbiorowa ostatniego z zamówionych przez Tramwaje Śląskie S.A. nowych tramwajów firmy PESA Bydgoszcz SA. Ostatnie zamówienie zrealizowane zostało 8 miesięcy przed terminem.

Spółka Tramwaje Śląskie S.A. umowę z bydgoskim producentem podpisała w czerwcu 2018 roku. Po zakończeniu realizacji zamówienia podstawowego, obejmującego 35 wagonów (27 pojazdów 25-metrowych i 8 wagonów 32-metrowych) spółka Tramwaje Śląskie skorzystała z ujętego w umowie prawa opcji, zamawiając kolejne 5 tramwajów 25-metrowych. To zlecenie miało być dostarczone przed końcem września 2022 roku. – Wszystkie Twisty są już na Śląsku, przeszły pozytywnie testy i zostały odebrane przez klienta. Oznacza to, że zakończyliśmy dostawy na 8 miesięcy przed terminem. Cieszymy się, że w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pasażerów wozi już 70 nowoczesnych tramwajów produkcji PESA – powiedział Marcin Grzyb, dyrektor sprzedaży lekkich pojazdów szynowych PESA.

5 wagonów z zamówienia dodatkowego, noszące imię Gwarek, trafiło do zajezdni Rejonu nr 2 w Katowicach. – Bezpośrednio po zakończeniu procedury odbiorowej wagony trafiły do ruchu liniowego. Staramy się w jak największym zakresie wykorzystywać nowy tabor, oferując pasażerom wysoki komfort podróży nowoczesnymi tramwajami – zaznacza Jacek Kaminiarz, dyrektor techniczno-eksploatacyjny spółki Tramwaje Śląskie S.A. Od 2014 roku firma PESA dostarczyła do spółki Tramwaje Śląskie w sumie 70 tramwajów.

W pierwszym kontrakcie Spółka kupiła 30 wagonów typu 2012 N, zaś obecny zakup objął 8 wagonów typu 2012 N-10 oraz 32 tramwaje typu 2017 N i jest elementem „Zintegrowanego Projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanego przez Unię Europejską.

Fot. Marcin Bulanda

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

w Bytomiu:

- Na torowisku wzdłuż ul. Frycza Modrzewskiego trwają prace wykończeniowe.
- Uprawnocnił się wybór najkorzystniejszej oferty w przetargu na przebudowę ul. Piekarskiej. Umowa z wykonawcą zostanie podpisana na początku lutego.
- W przetargu dla zadania modernizacji torowiska od centrum Bytomia do zajezdni Stroszek 28 stycznia nastąpi otwarcie ofert.

w Chorzowie:

- Na ul. 3 Maja wykonawca przystąpił do układania płyt odwodnieniowych oraz kablowych na odcinku Składowa – Jasna. Trwają prace przygotowawcze związane z montażem szyn. Na pozostałych fragmentach ulicy trwają prace wykonywane na zlecenie ChŚPWIK – wymiana przyłączy i odcinków kanalizacji.
- Na ul. Hajduckiej na odcinkach BoWiD – Dobrodzieńska oraz Wolności – Powstańców wykonawca przystąpił do zabudowy warstw konstrukcyjnych oraz planuje rozpoczęcie układania płyt torowych.

Chorzów, ul. 3 Maja

w Dąbrowie Górniczej:

- Wzdłuż ul. Piłsudskiego i Królowej Jadwigi wykonawca prowadził prace demontażowe infrastruktury torowej pomiędzy przystankami Reden a Gołonóg Centrum.

w Katowicach:

- W przetargu na wyłonienie wykonawcy dla zadania wzdłuż ul. Grundmanna trwają czynności końcowe komisji przetargowej.

w Mysłowicach:

- Na pętli tramwajowej wykonawca ułożył stabilizację na 50% zakresu oraz wykonał wycinkę drzew; na odcinku Słowackiego – Dąbrowskiego wykonano roboty rozbiórkowe i wykonawca kontynuuje prace kanalizacyjne i wodociągowe.

w Sosnowcu:

- Na budowie linii tramwajowej w Zagórzu wykonawca prowadzi roboty zbrojeniowe pod konstrukcję drugiego przęsła wiaduktu w ciągu ul. Braci Mieroszewskich. Na pętli wykonano kanalizację deszczową i korytowanie pod nowy układ torowy; wykonawca kontynuuje budowę fundamentów nowych słupów trakcyjnych oraz przystąpił do budowy podstawy trakcyjnej.
- Na zadaniu wzdłuż ulic gen. Andersa i 1 Maja wykonawca kontynuował układanie rusztu torowego oraz stawianie słupów trakcyjnych. Wdrożono tymczasową organizację ruchu drogowego celem wykonania przejazdów drogowo-torowych w ul. Lipowej, Szarej i Grzybowej.
- W przetargu wykonawczym dla zadania wzdłuż ul. Wojska Polskiego trwają czynności końcowe komisji przetargowej.

Sosnowiec, ul. gen. Andersa

Sosnowiec Zagórze, budowa podstawy

w Świętochłowicach:

- Wykonawca prac wzdłuż ul. Chorzowskiej ułożył brakujący fragment torowiska od strony Rudy Śląskiej, zakończył budowę przejazdów drogowo-torowych, montował szyny i elementy wygłuszające torowiska oraz stawiał słupy trakcyjne.
- Na zadaniu wzdłuż ul. Łagiewnickiej wykonawca kontynuował prace demontażowe starej infrastruktury. Wykonano wycinkę drzew.

w Zabrze:

- Na zadaniu w Mikulczycach wykonawca prowadzi prace demontażowe infrastruktury torowej oraz przeprowadził wycinkę drzew.
- W przetargu wykonawczym dla zadania w ciągu ul. Wolności od ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską trwają czynności końcowe komisji przetargowej.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane są z Projektem pn.: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie UE 2014-2020.

Orkiestra, która zmieniła Polskę na lepsze

Przed nami 30. Finał

Od początku istnienia Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zebrano już ponad 1,5 miliarda złotych, co przełożyło się na zakup i przekazanie do placówek ochrony zdrowia w całej Polsce 66.150 urządzeń. Według szacunków z 2020 roku, co piąty sprzęt w szpitalach pochodzi od WOŚP.

Gdy w 1991 roku, w ferie bożonarodzeniowe, podczas emisji programu „Róbta, co chceta, czyli rockandrollowa jazda bez trzymanki” Jerzy Owsiak po raz pierwszy użył nazwy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, chyba nikt nie przypuszczał, jak rozpoznawalna i ważna stanie się ona w kolejnych latach. Najpierw był koncert charytatywny w Ciechocinku, podczas którego wystąpił zespół Zdrowa Woda, później zbiórka pieniędzy na Festiwalu w Jarocinie. Pierwszy finał WOŚP odbył się 3 stycznia 1993 roku w gmachu Telewizji Polskiej przy ul. Woronicza. Jego tematem były choroby serca najmłodszych pacjentów. Okazał się niewyobrażalnym sukcesem, udało się zebrać ponad 3,7 miliona złotych.

I wówczas stało się jasne, że to inicjatywa potrzebna, której nie można było po prostu porzucić. Dwa miesiące później Owsiak, wspólnie z żoną Lidią Niedźwiedzką-Owsiak, Bohdanem Maruszewskim, Piotrem Burczyńskim, Pawłem Januszewiczem, Walterem Chełstowskim oraz Beatą Bethke założyli fundację WOŚP. Ta

z miejsca stała się rozpoznawalną i szanowaną marką, która przez kolejne dekady cieszy się największym zaufaniem wśród organizacji trzeciego sektora, instytucji państwowych i kościelnych. Przez następne lata WOŚP inicjowała i finansowała ogólnopolskie akcje i programy medyczne i edukacyjne, angażowała się w pomoc doraźną – na przykład podczas powodzi z 2010 roku czy w trakcie pandemii koronawirusa. Zorganizowała również bodaj najbardziej rozpoznawalny polski festiwal muzyczny, Przystanek Woodstock (obecnie Pol'and'Rock Festival), będący podziękowaniem dla wszystkich wolontariuszy i ludzi wspierających styczniowe Finały. Podczas kolejnych edycji festiwalu, na scenach wystąpiły największe gwiazdy muzyczne z Polski i ze świata, m.in.: Judas Priest, Arch Enemy, Papa Roach, The Prodigy, Budka Suflera, Kult, Hey czy Pidzama Porno.

Jeśli prawie 4 miliony złotych, zebrane przy okazji pierwszego Finału, robiło wrażenie, to co powiedzieć o kwotach zebranych podczas

kolejnych..? Granica 10 milionów została przekroczona w 1998 roku, 50 milionów padło po raz pierwszy w 2012 roku, 100 milionów to rok 2017. Absolutny rekord – 210 813 830 zł – zanotowano podczas 29. Finału, w 2021 roku.

By uhonorować osiągnięcia WOŚP w wielu miastach w Polsce mostom, rondom, placom czy oddziałom szpitalnym nadaje się imię fundacji. Działalność Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy od samego początku cieszyła się dużym poparciem społecznym, dzięki czemu chętnie angażowały się w nią samorządy, instytucje państwowe i firmy prywatne. Nie inaczej będzie w tym roku, również na Śląsku i w Zagłębiu.

Wojewódzki finał WOŚP podobnie jak w ubiegłych latach, odbędzie się w Sosnowcu na Górze Śródulskiej. Na scenie wystąpią m.in. zespoły: Pogoria, Feel i Blue Cafe. Po mieście będzie jeździł kolorowy autobus, w którym umieszczona zostanie mobilna puszka, co ma ułatwić mieszkańcom kontakt z wolontariuszami. Zorganizowane zostaną też atrakcje towarzyszące: Akademia Udzielania Pierwszej

Fot. Łukasz Wdżiszowski/Materiały prasowe WOŚP

Pomocy, Bieg Policz się z cukrzycą, Urodzinowy Korowód Przebierańców, czyli konkurs na najpiękniejszą maskę na oczy, pokaz Ochotniczej Straży Pożarnej, występy dzieci i młodzieży z sosnowieckich szkół i przedszkoli, animacje dla dzieci, kiermasze oraz licytacje. Uczestnicy wojewódzkiego Finału mają także utworzyć napis „30 lat WOŚP”. Wydarzenie zakończy tradycyjne światelko do nieba, któremu towarzyszyć mają bezhukowe fajerwerki. Inne miasta Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii również wspierać będą WOŚP. Na przykład w Katowicach zaplanowano koncerty, mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną AC Bogucice oraz reprezentacją Urzędu Miasta Katowice czy szczie

największego serca dla WOŚP. W Bytomiu będzie można przejechać się kolejką wąskotorową prowadzoną przez parowóz. W Zawierciu w planach jest morsowanie, zawody sportowe czy pokaz łyżwiarstwa figurowego. Z kolei wśród wydarzeń w Chorzowie znajdują się m.in. Bieg dzieci dla WOŚP czy VII. Bieg z sercem dla WOŚP. Tak jak w ubiegłych latach, z Orkiestrą zagrają także tramwaje. W Katowicach Orkiestrowy Tramwaj będzie kursował od 12:00 do 16:00 między Centrum Przesiadkowym „Zawodzie” a placem Wolności. Jego pasażerowie – wolontariusze oraz średniowieczni wojowie i wikingowie – na wybranych przystankach będą wysiadali, by bawić

przechodniów i zbierać datki do orkiestrowej puszeki. Z kolei z zajezdni w Bytomiu o 11:17 w drogę wyruszy zabytkowa eNka, która w roli Orkiestrowego Tramwaju S30 odwiedzi Bytom, Chorzów, Katowice, Sosnowiec, Będzin, Czeladź, Świętochłowice, Rudę Śląską i Zabrze! Wszystko po to, by podczas 30. Finału, organizowanego pod hasłem „Przejrzyj na oczy” zebrać jak najwięcej pieniędzy, które przysłużą się szeroko pojętej okulistyce dziecięcej. Czy znów padnie rekord? Biorąc pod uwagę dotychczasową szczodrość Polaków, z pewnością można na to liczyć.

GJ

Zdjęcia: archiwum Tramwaje Śląskie S.A.

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznane.

Poznajmy zabytki Pilicy

W XIV wieku, na niewielkich jurajskich wzgórzach, istniał drewniany gród, którego założycielem był Otton z Pilczy herbu Topór. Żona Ottona, Jadwiga z Melsztyńskich, w 1393 roku doprowadziła do powstania - w pobliżu dawnej osady - miasta na prawie magdeburskim. Takie były początki dzisiejszej Pilicy, do której wybieramy się na wspólną wycieczkę.

Nowe miasto szybko stało się ośrodkiem prężnie działającego rzemiosła, które funkcjonowało w Pilicy aż do XVI wieku. Działały tu liczne warsztaty szewskie i rzeźnicze. Po powstaniu styczniowym w 1863 roku, ukazem carskim z 1869 roku, Pilica utraciła prawa miejskie, które odzyskała dopiero w 1993 roku.

Przez wieki Pilica wraz z zamkiem przechodziły z rąk do rąk. Od 1590 roku właścicielami Pilicy byli Padniewscy, później Zbarascy i Wiśniowieccy, a od 1636 roku - rodzina Warszyckich herbu Abdank. W 1730 roku kupiła ją Maria Józefa z Wesslów Sobieska. W rękach Wesslów Pilica była do 1794 roku. Następnie zakupił ją Christian Moes, a w latach 1906-1945 dobra należały do rodziny Arkuszewskich. Nasz spacer po Pilicy rozpoczniemy od rynku (dzisiejszego placu Adama Mickiewicza), który wytyczony został w XIV wieku i do dzisiaj zachował charakterystyczny układ, z wychodzącymi z jego naroży uliczkami. Płyta rynku ma kształt zbliżony do kwadratu i jest zamknięta zabudową urokliwych kamienic. Dzisiaj podziwiać możemy również zrekonstruowany w 2014 roku budynek dawnego ratusza oraz zadaszone ujęcie wody - dawną studnię miejską. Stary ratusz, jak i całe miasto wraz z zamkiem, został zniszczony podczas najazdów szwedzkich w XVII wieku i przez kolejne stulecia płyta rynku była pusta. W 2000 roku, podczas badań archeologicznych, odkryto na niej ślady fundamentów dawnego ratusza. Niestety, nie zachowały się ilustracje pierwotnego budynku, więc do jego rekonstrukcji posłużył ratusz z Sulmierzyc. Obecna budowla jest murowana,

Klasztor i Sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej

jednopiętrowa, z funkcjonalnym parterem oraz zewnętrznymi, drewnianymi schodami, tzw. galeryjką. Budynek nakryty jest stromym, czterospadowym dachem. Od strony schodów dach tworzy podcień, podparty drewnianymi wspornikami. Na dachu znajduje się kwadratowa wieżyczka zegarowa, zwieńczona hełmem.

Z rynku kierujemy się do ulicy Partyzantów i docieramy do kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela. Ta gotycka świątynia wzniesiona została na przełomie XIV i XV wieku, jej budowę ukończono w 1409 roku. W wiekach XVII i XVIII kościół był przebudowywany, otrzymując barokowe

Klasztor i Sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej

i rokokowe elementy dekoracyjne. Gotyckie pozostały prezbiterium i kaplica św. Anny, natomiast od strony południowej dobudowano barokową kaplicę, zwaną kaplicą Padniewskich (krypty pod kaplicą kryją prochy przedstawicieli tej rodziny). W gotyckim prezbiterium zachował się drewniany, złożony ołtarz główny z pierwszej połowy XVII wieku. W części środkowej usytuowany jest obraz z 1611 roku, z przedstawieniem Matki Bożej Śnieżnej, będący kopią słynnego rzymskiego obrazu zwanego „Salus Populi Romani” z kościoła Santa Maria Maggiore. Po bokach ustawione są rzeźby św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty. W prezbiterium na uwagę zasługują także bogato zdobione barokowe stalle z 1776 roku oraz barokowa ambona z XVII wieku. Prezbiterium od nawy głównej oddzielone jest łęczową ścianą, z figurą Chrystusa na krzyżu i postaciami Matki Bożej Bolesnej i św. Jana tzw. Grupa Ukrzyżowania. Po bokach nawy głównej, od strony prezbiterium, znajdują się dwa barokowe ołtarze boczne: prawy z obrazem św. Barbary, lewy z obrazem św. Jana Kantego. Półkoliste przejścia arkadowe prowadzą do kaplic: Padniewskich, św. Józefa, św. Anny i Matki Bożej Szkaplerznej, gdzie zobaczyć można barokową chrzcielnicę, wykonaną z czarnego marmuru w XVII wieku. Czwarta kaplica, poświęcona Panu Jezusowi, ufundowana została w latach 1720-1728 i wykonana w stylu późnobarokowym.

Ponadto w kościele pw. św. Jana Chrzciciela na uwagę zasługują organy. Mieszczące się na barokowym, wygiętym półkoliście chórze,

Kościół św. Jana Chrzciciela

podtrzymywany przez dwa słupy. Chór ozdobiony został czterema złoconymi medalionami z przedstawieniami: króla Dawida, św. Cecylii, Marii Sobieskiej i rodziny Padniewskich.

Obok kościoła, od strony wschodniej, w 1827 roku wybudowana została kwadratowa, dwukondygnacyjna, barokowa wieża dzwonnicy, w której zawieszono trzy dzwony. W 2009 roku, w czasie remontu dzwonnicy, zdjęte zostały dwa stare dzwony i zastąpione nowymi.

Z kościoła farnego udajemy się ponownie na rynek, a następnie w stronę ulic Senatorskiej i Zamkowej, gdzie usytuowany jest zespół parkowo-pałacowy. Po drodze mijamy jeszcze kaplicę św. Jerzego, dawniej kościół - wzniesiony przez księcia Jerzego Zbarskiego w 1630 roku. Kaplica z jej zabudową służyła w latach późniejszych jako przytułek dla biednych i chorych mieszkańców miasta. Pierwszy pałac (zwany również zamkiem) wybudowany został w Pilicy w 1602 roku przez Wojciecha Padniewskiego. Budynek został przebudowany przez kolejnego właściciela - Jerzego Zbarskiego, który nadał całości formę włoskiej, renesansowej rezydencji. Pałac posiadał wewnętrzny dziedziniec, 40 komnat, a obok niego znajdowały się zabudowania wozowni i oficyny dworskiej oraz rozległy park w stylu francuskim, z bogatym starodrzewiem. Możemy tu podziwiać m.in. okazałe jawory, modrzewie, jesiony, wiąz, buki, klony czy graby. Przypałacowy park w Pilicy jest pomnikiem

przyrody, zabytkiem sztuki ogrodowej.

Kolejna przebudowa pałacu, dokonana w 1651 roku przez rodzinę Warszyckich, doprowadziła do powstania murowanych fortyfikacji bastionowych, z kazamatami - lochami, połączonymi murami kurtynowymi. Wówczas też pałac został otoczony dwudziestometrową fosą. Za murem obronnym zachował się kurhan z krzyżem, który upamiętnia powstanie styczniowe z 1863 roku oraz żołnierzy poległych w czasie II wojny światowej. Teren ten jest również miejscem martyrologii czasów niemieckiej okupacji - pod murem pałacu w Pilicy zamordowano około 80 Polaków i około 70 Żydów. Po wojnie pałac został przejęty przez państwo i zamieniony na dom dziecka, a później na zakład poprawczy. Później budynek opuszczono i stopniowo popadał on w ruinę. W 1989 roku pałac zakupiła Barbara Piasecka-Johnson, która rozpoczęła prace remontowe. Niestety, zawiłe sprawy spadkowe i śmierć właścicielki w 2013 roku na kolejne lata zaprzępały możliwości odbudowy zabytku.

Z parku pałacowego udajemy się na dłuższy spacer na tzw. Zarzecze, aby dojść do ruin dawnego kościółka i klasztoru Augustianów (tzw. księży Marków) pw. św. Walentego i św. Stanisława z 1610 roku. Następnym punktem wyprawy do Pilicy są zabudowania klasztoru i sanktuarium ojców franciszkanów w dzielnicy Biskupice. Fundatorką i założycielką klasztoru była Maria Józefa z Wesslów Sobieska, świątynia i zabudowania klasztorne

Zabytkowe dzwony przy kościele św. Jana Chrzciciela

powstały w latach 1743-1746. Sam klasztor to jednopiętrowy, czworoboczny budynek, wzniesiony w stylu barokowym, z wewnętrznym wirydarzem i przylegającym do niego kościołem pw. Najświętszego Imienia Jezus. W świątyni czczony jest obraz Matki Bożej Śnieżnej, umieszczony w prawym bocznym ołtarzu. Wizerunek w typie ikonograficznym Hodogetria, wykonany został na olchowych deskach o wymiarach 37,5 x 25 cm i jest nieco mniejszy od rzymskiego oryginału. Namalowany został prawdopodobnie przez włoskiego malarza wywodzącego się z hiszpańskiej szkoły malarskiej. Obraz był pierwotnie własnością bpa Augustyna Wessla, brata fundatorki, który podarował ją siostrze, a ta przekazała go franciszkanom. 15 czerwca 2003 roku obraz został udekorowany koronami poświęconymi przez św. papieża Jana Pawła II. W tym też dniu bp diecezji sosnowieckiej ks. Adam Śmigielski podniósł kościół do godności sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej Opiekunki Rodzin.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Ogród Różanecowy przy pilickim Sanktuarium

Pałac w Pilicy

Ołtarz z obrazem Matki Bożej Śnieżnej

Cały świat patrzy na Pekin

Fot. Polski Komitet Olimpijski

Silni Razem - to hasło reprezentacji Polski na igrzyska olimpijskie w Pekinie

57 reprezentantów Polski wystąpi w XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich, które w dniach 4-20 lutego odbędą się w Pekinie. Czy Biało-Czerwoni przedłużą medalową serię, która trwa od 2002 roku? W podium celują m.in. Natalia Maliszewska (short track) czy Aleksandra Król (snowboard). Kibice wierzą w odrodzenie Kamila Stocha i pozostałych naszych skoczków. Po cichu o medalu marzy biathlonistka Monika Hojnisz-Staręga. Będzie się działo!

Takiej sytuacji w historii igrzysk jeszcze nie było. Pekin to pierwsze miasto, które zorganizuje zarówno letnie (odbyły się w 2008 r.), jak i zimowe igrzyska olimpijskie. W stolicy Chin sportowcy walczyć będą o 109 kompletów medali w 15 dyscyplinach.

Polska wysłała do Pekinu 57-osobową kadrę, w której przeważają panie (30 kobiet i 27 mężczyzn). Biało-Czerwoni wystąpią w 10 dyscyplinach - biathlonie, biegach narciarskich, kombinacji norweskiej, łyżwiarstwie figurowym, łyżwiarstwie szybkim (tor długi oraz short track), narciarstwie alpejskim, saneczkarstwie, skokach narciarskich oraz snowboardzie.

- Jak zawsze są w tym gronie zarówno sportowcy bardzo doświadczeni, mający już za sobą po trzy, a nawet cztery olimpijskie występy, jak i debiutanci, którzy w Chinach przejdą dopiero olimpijski chrzest i staną się olimpijczykami, a ten tytuł będzie z nimi już na zawsze - podkreślił Andrzej Kraśnicki, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

Polscy sportowcy postarają się przedłużyć medalową serię, która rozpoczęła się w 2002 roku. Wówczas - w Salt Lake City - brąz i srebro „wyskakał” Adam Małysz (były to pierwsze medale dla Polski po 30 latach). Następnie Biało-Czerwoni stawali na podium w: Turynie (2006 r., dwa medale), Vancouver (2010 r., sześć), Soczi (2014 r., sześć) oraz Pjongczangu (2018 r., dwa).

W Pekinie już wygrywała

W składzie na Pekin pewniaka do medalu nie mamy, ale kilkoro kandydatów do walki o podium - z pewnością tak. Na pierwszy plan wysuwa się

Natalia Maliszewska (short track), która zna już smak wygranej w Pekinie - triumfowała tam w październiku 2021 r., w zawodach Pucharu Świata na 500 m. To jej koronny dystans, na którym sięgała po wicemistrzostwo świata (2018) oraz mistrzostwo Europy (2019). - Czy jestem gotowa na igrzyska? Ja już byłam gotowa od kilku dobrych miesięcy i wiem, jak ciężko pracowałam na to, żeby w ogóle móc tak pewnie i świadomie o tym mówić - stwierdziła Maliszewska, cytowana przez Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego. W światowej czołówce rozgościła się także najlepsza polska alpejka Maryna Gąsienica-Daniel, która specjalizuje się w slalomie gigancie. W tym sezonie trzykrotnie zajmowała w nim 6. miejsce w Pucharze Świata i może być czarnym koniem podczas olimpijskiej rywalizacji.

Podobnie jak snowboardzistka Aleksandra Król. W styczniu 2022 r. wygrała slalom gigant równoległy w austriackim Simonshoehe, rozbudzając apetyty przed startem w Chinach. Zakopianka stawia sprawę jasno. - Nie jadę do Pekinu na wycieczkę, nie jadę po jedenaste miejsce jak w Pjongczangu, ale jadę walczyć o medal. Występ w Austrii jest potwierdzeniem, że mogę o niego zawalczyć - powiedziała w „Przeglądzie Sportowym”.

Skoczkowie w końcu odpalą?

Jeszcze kilka miesięcy temu rozpoczynalibyśmy przegląd polskich medalowych szans od skoczków narciarskich. W tym sezonie spisują się oni niestety - poza nielicznymi wyjątkami (3. miejsce Kamila Stocha w Pucharze Świata w Klingenthal) - poniżej oczekiwań. Do tego Stoch w styczniu br. leczył kontuzję, zaś Piotr

Fot. Polski Związek Biathlonu

Monika Hojnisz-Staręga, liderka kadry biathlonistek, nie boi się marzyć. Olimpijski medal jest w jej zasięgu i z pewnością będzie o niego walczyć

Żyła i Dawid Kubacki przeszli zakażenie koronawirusem. Kibice wierzą jednak, że w Pekinie nasi zawodnicy odzyskają formę i odpalą na olimpijskiej skoczni. Optymistą jest także prezes Polskiego Związku Narciarskiego Apoloniusz Tajner. - Nie obawiam się mówić o szansach medalowych, bo one w skokach narciarskich cały czas są realne - w konkursie indywidualnym i drużynowym - podkreślił Tajner w wywiadzie dla Radia Zet.

Chce poczuć się spełniona

Na olimpijską rywalizację potrafi mobilizować się Monika Hojnisz-Staręga. Liderka kadry biathlonistek udawadniała to już w Soczi (piąte miejsce w biegu masowym) i w Pjongczangu (szóste w biegu indywidualnym). Do trzech razy sztuka? - Nie boję się głośno mówić o marzeniach. Jako sportowiec nie jestem

Fot. Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

Natalia Maliszewska zna smak zwycięstwa w Pekinie. Wygrała tam kilka miesięcy temu w Pucharze Świata

jeszcze spełniona. Cztery i osiem lat temu przeżyłam fajne przygody, kilka razy otarłam się o sukces, ale do tej pory go tam nie osiągnęłam. Gdybym odeszła ze sportu, odeszłabym z niedosytem. Nie chcę go mieć. Chcę stanąć na podium, wrócić do domu, usiąść w fotelu z założonymi rękami i cieszyć się, że się udało. Że ty, Monia z Chorzowa, to zrobiłaś - mówiła biathlonistka AZS AWF Katowice w wywiadzie dla TVP Sport.

(mf)

Igrzyska w Pekinie będzie można oglądać od 4 do 20 lutego 2022 r. na antenach TVP oraz Eurosportu. 100 godzin transmisji i relacji zaplanowało też na swoich antenach Polskie Radio.

Fot. Marcin Bulanda

Czy nasi skoczkowie odzyskają formę i będą walczyć o medale w Pekinie? Kamil Stoch w styczniu br. leczył kontuzję, ale kibice wierzą, że na igrzyskach olimpijskich będzie już w pełni sił

Drodzy Pasażerowie! Każdy z Państwa wie, że tramwaj jeździ po szynach. Większość jest też świadoma, że napędzany jest elektrycznością. Z pewnością jednak wiele elementów związanych z eksploatacją tramwaju może być dla Państwa nieznanymi, niejasnymi bądź niezrozumiałymi. Zatem: Jak działa tramwaj? Na to ogólne pytanie postaramy się dość wyczerpująco odpowiedzieć na łamach „Silesia Tram News”.

Jak działa tramwaj?

Aby odpowiedzieć na tytułowe pytanie musimy zacząć od wyjaśnienia, czym jest tramwaj. Najprościej: tramwaj to lekki pojazd szynowy komunikacji miejskiej o napędzie elektrycznym, przystosowany do poruszania się w ruchu ulicznym. Czy jest on rzeczywiście „lekkim pojazdem”?

To zależy od punktu widzenia. Jeżeli porównamy go z pojazdami samochodowymi, to na pewno nie. Samochód osobowy, przy średniej masie około 1,5 tony, wypada „blado” przy masie nowoczesnego przegubowego tramwaju. Ten bowiem, bez pasażerów, waży przeszło 40 ton, a w czasie szczytu przewozowego, waga wypełnionego pasażerami wagonu potrafi przekroczyć 60 ton. To więcej niż waży czołg i jakakolwiek ciężarówka! Z tego wynika, że na drodze nie możemy w normalnym ruchu spotkać nic cięższego niż tramwaj wypełniony pasażerami. Skąd więc w definicji ten „lekki pojazd”? Aby to zrozumieć musimy rozważyć kolejną informację z definicji, czyli „pojazd szynowy”. A zatem jest to pojazd poruszający się po szynach, czyli po torze, skupiając się na klasycznym pojeździe szynowym, jakim jest pociąg. To do niego możemy teraz porównać nasz tramwaj. Rzeczywiście, w takim porównaniu tramwaj okazuje się lekki, sama lokomotywa pociągu

waży często ponad 100 ton, a jednostka elektryczna to o wiele większy ciężar. Analizując dalej definicję tramwaju, dochodzimy do pojęcia „komunikacja miejska”. Podkreślić należy, że nie zawsze oznacza to wyłącznie komunikację na terenie miasta; często zdarza się bowiem, że tramwaj wyjeżdża poza miasto, na tereny podmiejskie czy nawet wiejskie lub leśne. O ostatnim elemencie definicji, czyli o napędzie elektrycznym, napiszę w kolejnych artykułach tego cyklu. Szerzej chciałbym natomiast teraz wyjaśnić, co oznacza przystosowanie tramwaju do ruchu ulicznego.

Tak naprawdę chodzi o wyposażenie wagonu tramwajowego m.in. w wymagane przepisami ruchu drogowego urządzenia sygnalizacyjne, których nie ma w pociągach. Urządzeniami tymi są przede wszystkim: światła, takie w które wyposażone muszą być samochody osobowe (postojowe, mijania, drogowe, przeciwmgielne, cofania oraz kierunkowskazy) oraz sygnalizacja dźwiękowa – dzwonek. Tramwaje posiadają również zwiększoną względem pociągów siłę hamowania oraz mają większe przyspieszenie, aby móc sprawnie poruszać się w ruchu ulicznym, w którym są gęsto rozmieszczone przystanki i skrzyżowania, wymagające dynamicznego rozruchu i hamowania.

Wiemy już zatem czym jest tramwaj, zostało jeszcze wyjaśnić pojęcie „jeździe”, czyli porusza się po torze, a więc po dwóch szynach. Rozróżniamy dwa podstawowe rodzaje toru tramwajowego: jeden wydzielony, na podsypce z tłucznia z użyciem podkładów; drugi będący częścią jezdni. Tor tramwajowy w naszym kraju różni się nieznacznie od toru kolejowego, pomimo iż oba mają rozstaw szyn wynoszący 1435 mm. Różnią się jednak szerokością rowka przy szynie, w którym porusza się rant koła. To właśnie on odpowiada za toczenie się zestawów kołowych wzdłuż torowiska. W tramwaju nie ma kierownicy – to torowisko, a w nim rozjazdy, wyznacza w którą stronę tramwaj pojedzie.

Wiedzą już Państwo co to jest tramwaj. W następnym numerze wyjaśnię, co wprawia tramwaj w ruch.

Adrian Pander

Będą nowe kasowniki i automaty biletowe

Nowe, bardziej czytelne kasowniki oraz automaty biletowe obsługujące płatności zbliżeniowe będą sukcesywnie wprowadzane w tramwajach i autobusach kursujących w ramach Zarządu Transportu Metropolitalnego. Metropolia właśnie testuje nowe rozwiązania.

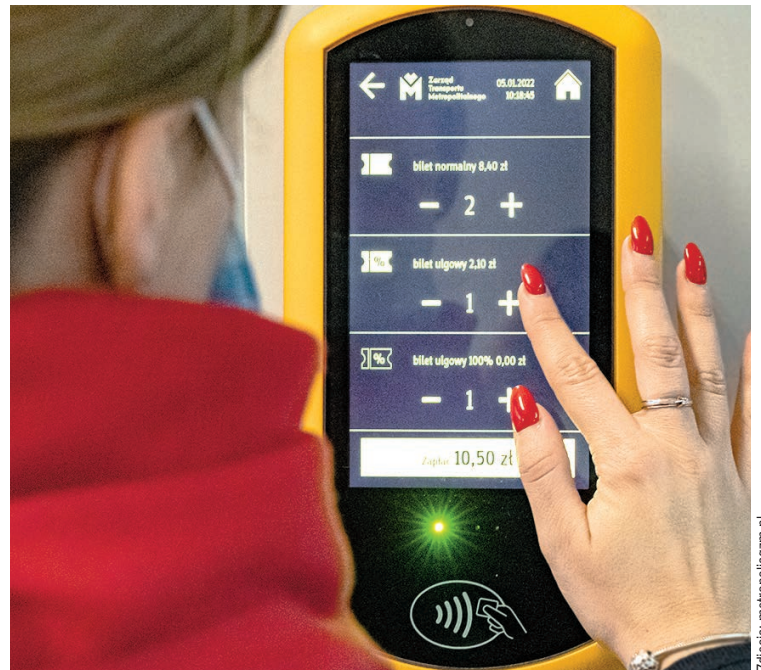
Montaż nowych kasowników i automatów to jeden z elementów prac związanych z wprowadzeniem nowego systemu płatności w komunikacji miejskiej. Najważniejsze zmiany dotyczą prac nad uruchomieniem oprogramowania, które będzie działało w trybie online, co znacząco przyspieszy realizowane w nim transakcje.

Wszystkie nowe autobusy i tramwaje, kursujące w ramach Zarządu Transportu Metropolitalnego, będą wyposażane w nowe urządzenia. Pierwsze z nich to automaty z ekranem dotykowym, które będą obsługiwać karty ŚKUP, jak również płatności zbliżeniowe. Podobne urządzenia, z dużym i dotykowym ekranem, funkcjonują od 2019 roku w pojazdach komunikacji miejskiej w Tychach. Drugi typ urządzeń to kasowniki, służące do rejestracji biletów zapisanych na kartach ŚKUP.

Zgodnie z założeniem urządzenia będą montowane w liczbie sztuk odpowiadającej liczbie drzwi w pojeździe. Przykładowo autobus dysponujący trzema wejściami, będzie wyposażony w trzy urządzenia – jeden „duży” automat z ekranem dotykowym oraz dwa „małe” kasowniki. Dzięki takiemu rozwiązaniu podróżni będą mogli w łatwy sposób opłacić swój przejazd – zarówno osoby korzystające z kart ŚKUP, jak również osoby chcące zakupić bilet przy użyciu karty zbliżeniowej.

Nowe urządzenia będą obowiązkowo montowane w nowych pojazdach. Przewoźnicy będą mieli 12 miesięcy od zawarcia umowy przewozowej, aby zamontować automaty i kasowniki w swoich pojazdach. Ponadto równolegle do tych zmian, wszystkie pojazdy, które obsługują linie ZTM według wcześniej zawartych umów, będą wyposażone w co najmniej jeden „duży” automat, obsługujący płatności kartami zbliżeniowymi.

Systematyczna wymiana kasowników oraz instalacja nowych urządzeń, obsługujących płatności zbliżeniowe, to jedno z elementów prac związanych z usprawnieniem systemu płatności w komunikacji miejskiej. Docelowo nowe oprogramowanie będzie działało w trybie online, co znacząco przyspieszy realizowane w nim transakcje. W trosce o to, aby urządzenia w możliwie największym stopniu spełniały oczekiwania podróżnych, Metropolia przeprowadziła konsultacje z mieszkańcami. Każdy chętny mógł osobiście przetestować działanie automatów i kasowników, poprzez wykonanie podstawowych działań, jak zakup biletu strefowo-czasowego lub zarejestrowanie

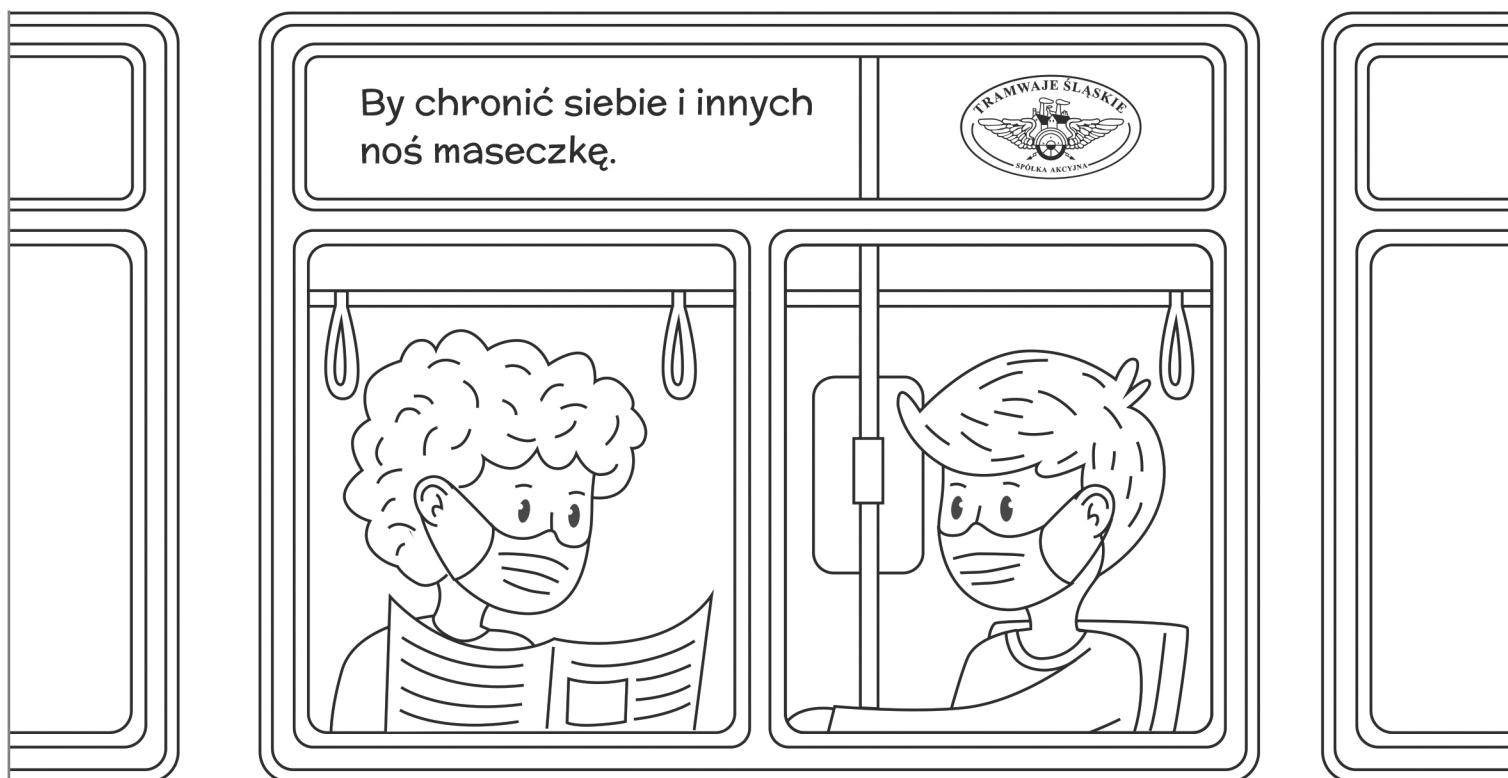
Zdjęcia: metropoliagzm.pl

wejścia w taryfie odległościowej. Zgłaszane w trakcie konsultacji uwagi będą analizowane i uwzględniane w pracach nad ostatecznym kształtem systemu. Proces konsultacji i testów nowych urządzeń, wprowadzanych rozwiązań i udostępnianych narzędzi jest dla GZM priorytetowym etapem w realizacji zaplanowanych projektów. Dzięki zebranych opiniom i uwagom możliwe staje się maksymalne dostosowanie ich do oczekiwań i potrzeb mieszkańców, korzystających w tym przypadku z komunikacji miejskiej. Podobne testy realizowane były m.in. podczas uruchamiania zmodyfikowanej wersji portalu SDIP II, prac nad mobilnymi aplikacjami oraz oceny funkcjonowania metrolinii w formie geoankiet.

www.metropoliagzm.pl

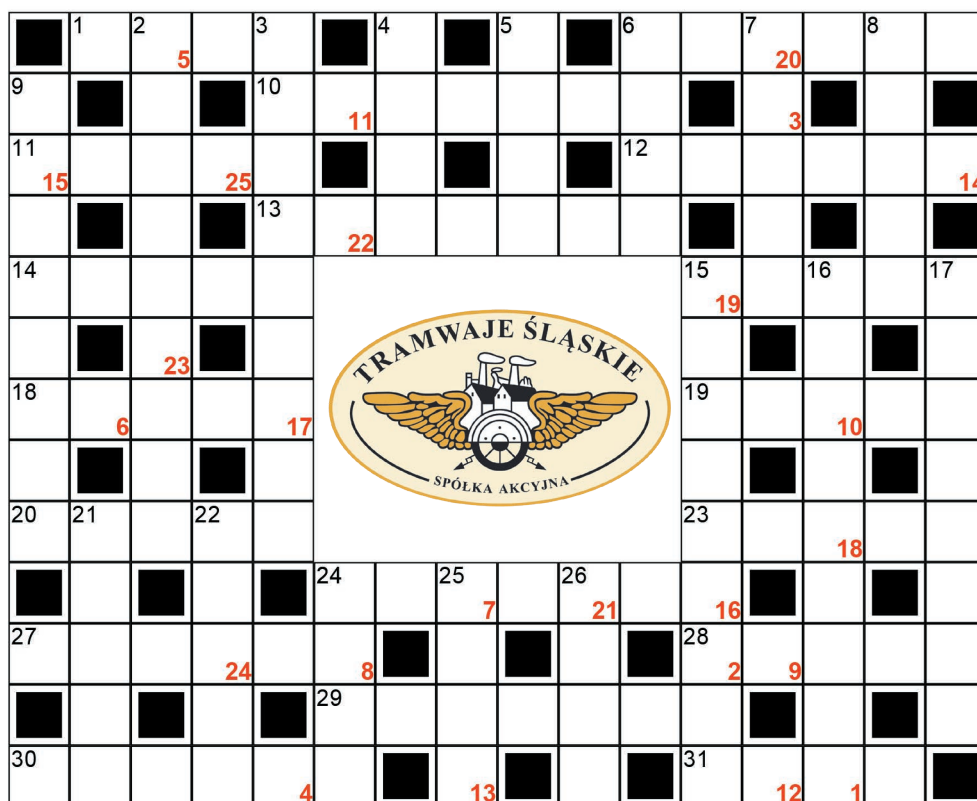

Pokoloruj tramwajowy świat

Zapraszamy najmłodszych Czytelników do zabawy w kolorowanie. Co miesiąc, w tym miejscu, znajdziecie obrazki o tematyce tramwajowej. Od dziecięcej wyobraźni i pomysłowości zależeć będzie jakimi wypełnią się one kolorami. Pora szykować kredki i do dzieła!

Krzyżówka

POZIOMO:

- 1) import towarów.
- 6) ślad po operacji.
- 10) krzyżowa lub naukowa.
- 11) Virtuti Militari
- 12) gałąź gospodarki.
- 13) kabłąk u buta jeźdźca.
- 14) polecenie dla psa.
- 15) stolica Państwa Środka.
- 18) metropolia kraju świętych krów.
- 19) pełnione stanowisko.
- 20) waluta Indii.
- 23) wojsko.
- 24) przedstawiciel władzy.
- 27) skłonność do czegoś.
- 28) imię Szewińskiej.
- 29) damski strój plażowy.
- 30) władca Egiptem.
- 31) polowa lub pasterka.

PIONOWO:

- 2) teledysk.
- 3) elektryczna - na rozjeździe tramwajowym.
- 4) przełożony klasztoru.
- 5) wczesna pora dnia.
- 6) siał mak.
- 7) wizerunek aktora.
- 8) wieprzowe - w galarecie.
- 9) oficer na okręcie.
- 15) wielość, różnorodność.
- 16) ... Wielki, co zostawił Polskę murowaną.
- 17) walizki ponad miarę.
- 21) krasa białki.
- 22) model Seata.
- 24) kita lub omyk.
- 25) kraj z Bagdadem.
- 26) Don ..., uwodziciel.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 lutego na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów.
Rozwiązania można przysyłać pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl).
Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.